

Dávid Gyula

(1913–1977)

Dávid Gyula 1913. május 6-án született Budapesten. Zenei tanulmányait 7–8 évesen a hegedűvel kezdte, majd Molnár Antalnál zeneelméletet tanult. 1924-től a budapesti Ciszterci Gimnáziumba járt, ahol énektanára, Rajeczky Benjamin nagy hatást gyakorolt rá. A gimnázium elvégzése után 1932-től a Zeneakadémia előkészítő zeneszerzés tanszakán Siklós Albert növendékeként kezdte meg tanulmányait. Ugyanebben az évben Kerényi Györggyel együtt népdalokat gyűjtött Heves megyében, s lejegyzéseit megmutatta Kodálynak, aki felvette osztályába. Kodály biztatására később Karádon és Bátán folytatta a népdalgyűjtést. A Zeneakadémia elvégzése után a Rádió megbízásából, 1938–39-ben katalógust készített a régi Nemzeti Színház zenei anyagáról. Itt talált rá Erkel 1840-es években komponált népszínműveire: *A kalandor*, *Két pisztoly*, *A nemesek hadnagya*, *A rab*, *Egy szekrény rejtelme*. 1939-ban feleségül vette Wolff Erzsébetet, házasságukból két gyermek született: a későbbi művészettörténész, Ferenc és a szociológus János. Dávid 1939 és 1941 között a Székesfővárosi Zenekarban brácsázott Maros Rudolf pulttársaként. 1939-ben Farkas Ferenc révén került kapcsolatba a színházi zenével, s ebben az évben kezdett el kísérezőzenéket komponálni. Tevékenységét a háború félbeszakította, ekkor a 105. tábori kórház számvivője volt, majd a felszabadulás után, 1945–1949-ig a Nemzeti Színház karmestere és zenei vezetője lett. Dávid 1949 márciusától 1950 szeptemberéig, a Honvéd Központi Művészegyüttes karmestereként és művészeti vezetőjeként tevékenykedett, s az együttes számára főleg tánczenéket és tömegdalokat alkotott. 1949-ben Dávid Gyula megírta a magyarországi fúvósötös-irodalom első alkotását, melyet az 1947-ben alakult Budapesti Fúvósötös felkérésére komponált. 1950 novemberétől 1960-ig a Zeneakadémia óradíjas tanára lett, fúvóshangszerelést, fúvós kamarazenét, elméletet tanított, s egy ideig az ő feladata volt a fúvós együttes vezetése is. Tanári tevékenységét később 1964 és 1967 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, majd 1966 és 1971 között a Zeneakadémia tanárképző tagozatán folytatta, mindkét intézményben kamarazenét tanított.

A legjelentősebb zeneszerzői sikert Dávid Gyula életében az 1950-ben megírt és 1951-ben bemutatott Brácsaverseny hozta meg. Ehhez a művet megrendelő Lukács Pál is nagyban hozzájárult, hiszen élete során számos alkalommal eljátszotta a Brácsaversenyt hazai és külföldi hangversenyeken egyaránt. A zeneszerző alakjához sokan ma is csak ezt a művet

kapcsolják. A Brácsaverseny sikere után szinte csak kísérőzenéket komponált, mégis ezek lendítették ki az alkotói válságba került zeneszerzőt, s szolgáltak alapul olyan hangversenytermi kompozíciók írására, mint a *Szonáta fuvolára és zongorára* (1954), a II. „Szerenád” Fúvósötös (1955) és a *Színházi zene* (1956). Az 50-es évek végétől azonban egyre kevesebb kísérőzenét írt, s ennek következtében több ideje maradt a komponálásra, ráadásul ekkor kezdett el megismerkedni az elmúlt ötven-hatvan év nyugat-európai zeneszerzői gyakorlatával. Az ekkoriban keletkezett művei – II. szimfónia, 1958; III. szimfónia, 1960 – példázzák a zeneszerző kromatika-tizenkétfokúság iránti megnövekedett érdeklődését, s egyben előrevetítik hangváltását.

Dávid Gyula zeneszerzői műhelyéből 1960-ban került ki az első dodekafon kompozíció, a Szimfonietta. Két év múlva, 1962-ben, a mű bemutatása után, Pernye András – aki úgy gondolta, hogy az új technika alkalmazása ellenére a zeneszerző nem tud elszakadni eddigi stílusától – egy lesújtó kritikában megtámadta a zeneszerzőt nyelvújítása miatt. 1962-ben írta meg Dávid Gyula I. vonósnégyesét – noha 1938-ban a diplomamunkája egy vonósnégyes volt –, melyet egykori zeneszerzéstanárának, a 80 éves Kodálynak ajánlott. Dávid a következő években hosszú szünet után nyúlt ismét a versenymű műfajához, s három versenymű is kikerült műhelyéből: Concerto grosso (1963), Hegedűverseny (1965), Kürtverseny (1970). Dávid Gyula modernitással való kísérletei, dodekafon kompozíciói magukon viselik első alkotóperiódusának stílusjegyeit: a „magyar” hangvételt és a hagyományos szerkesztési elvekben való gondolkodást, melyektől csak utolsó éveiben tudott eltávolodni.

Dávid Gyula műveinek jegyzéke

A műjegyzék a zeneszerző hagyatéka alapján készült el¹, mely 2014 őszén került letétként az MTA BTK Zenetudományi Intézet „Lendület” 20–21. Századi Magyar Zenei Archívumába. Dávid Gyula maga is jegyzékbe foglalta műveit 1931 és 1956 között. Kézírásos műjegyzéke azonban csak idősebb fia, Dávid Ferenc gépiratmásolatában maradt fenn. Ezen a jegyzéken alapul Dávid Ferenc 1980-ban készített új műjegyzéke is, mely az 1956 utáni műveket is tartalmazza. A primer forrásokra épülő műjegyzék elkészítését nehezíti, hogy egy szekrénynyi kézirat – mely munkafüzeteket, vázlatokat tartalmazott – egy költözés során elveszett. Szerencsés módon pontosan tudható, mit tartalmazott a szekrény, mivel korábban Dávid Ferenc listát készített a munkafüzetek tartalmáról. A hagyatékban hat, Dávid Gyula által elrendezett mappa található: 1. [cím nélkül], 2. Kórusművek-indulók, 3. Iskolai dolgozatok 1931-, 4. Vázlatok, töredékek, 5. Népi tánc kísérezének, 6. Népdalfeldolgozások. A többi kézirat nincs rendezve.

Dávid Gyula műveiről mindössze két műjegyzék jelent meg nyomtatásban. Elsőként Breuer János készített – a Mai Magyar Zeneszerzők füzet sorozatban – jegyzéket 1966-ban. (Breuer János: *Dávid Gyula*. Budapest: Zeneműkiadó, 1966, 25–27.) Ez a műjegyzék azonban több ponton hiányosnak és – nem csupán lezáratlansága miatt – pontatlannak bizonyult. Ezen kívül megjelent az Editio Musica műjegyzéke, a Varga Bálint András által szerkesztett *Contemporary Hungarian Composers* című kötetben. (Varga Bálint András (szerk.): *Contemporary Hungarian Composers*. Budapest: EMB, 1989, 59–62.)

A kéziratoknál csak azt jeleztem szögletes zárójelben, ha a kézirat nem a hagyatékban található. A Magyar Rádió Kottatárában (MR KT) mindössze három kézirat, illetve ezen kívül számos kéziratot másolói szövegként le lehetett volna szerezni. A kottatárban található kottákra csak akkor hivatkozom szögletes zárójelben, ha a kézirat nincs meg a hagyatékban, vagy ha valamilyen plusz információt tartalmaz – például évszámmal van ellátva. Ezek közül a szövegeket minden esetben másoló készítette, csupán három mű partitúrája maradt fenn kézirat formában. Az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) Zeneműtárában, a kéziratok

---

¹ Jelen műjegyzéket szakdolgozatom (*Dávid Gyula élete és munkássága*) keretein belül készítettem el 2015-ben. Köszönettel tartozom témavezetőmnek, Dalos Annának segítőkészségéért és értékes tanácsaiért.

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

katalógusában mindössze négy mű található. Ezek közül azonban csak három a zeneszerző kézírata.

Műjegyzékemben Dávid Gyula műveit műfaj szerinti csoportosításban adom meg a következők alapján:

Zenekari művek

Versenyművek

Kamarazene

Szólóhangszeres kompozíciók

Vokális művek: *Hangszer vagy zenekar-kíséretes dalok, Kíséret nélküli dalok, A capella kórusok, Hangszer vagy zenekar-kíséretes kórusok*

Indulók

Népdalfeldolgozások

Használati zene: *Balettzene, Színházi kísérőzenék, Rádiójátékok, Filmzenék*

Népitánc-kísérőzenék

Juvenáliák

Pedagógiai művek

Vázlatok, töredékek, tervezett kompozíciók, változatok

A műfajokon belül a műveket kronologikus sorrendben adom meg. Az egy éven belül keletkezett műveknél a pontos dátummal rendelkező (év, hónap, nap, vagy év, hónap) kompozíciók után következnek a csak évszámmal feltüntetett művek, majd ez után a keletkezési dátum nélküliek ábécé sorrendben.

A művek adatait az alábbi tíz paraméter szerint adtam meg:

1. Mű címe (szövegíró, fordító). Apparátus: tételek száma, címe. 2. Ajánlás (**A:**). 3. Kézirat (**Ms:**): keletkezés helye, dátuma. 4. Bemutató (**B:**): hely, dátum, előadók. 5. Rendező (**R:**). 6. Rádióban elhangzott (**RE:**): dátum, (pontos idő), rádió. 7. Kottakiadás (**K:**): kiadó, évszám. 8. Hangfelvétel (**Hf:**): kiadó cég, lemezszám, évszám. 9. A Magyar Rádióban rögzített felvétel (**Hf=MR:**): évszám, előadók. 10. Megjegyzések (**Megj.:**).

Ezek közül persze sok mű esetében csak kevesebb információ adható meg, illetve bizonyos kategóriáknak csak egy-egy műfajnál van jelentősége. Ilyen például a használati zenéknél a rendező (**R:**), vagy a rádióban elhangzott (**RE:**) kategóriák. A csoportokat mindig ponttal, a csoportokon belüli adatokat vesszővel választottam el egymástól. A mű apparátusának megadását követően kettőspont után sorolom fel – főként vokális művek

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

esetben – a tételek címét (például: *Három zenekari dal*). Kettőspontot használok továbbá a kézirat típusának megadásakor, ha több is fennmaradt belőle (például: zongorakivonat: 1956, partitúra: 1955). Szögletes zárójelben közlöm olyan művek évszámát, amelyeket Dávid Ferenc műjegyzékéből, vagy más forrásból vettem át. A Breuer műjegyzékéből ismert bemutatókra vonatkozó adatokat is szögletes zárójelben adom meg [B. J.:].

A művek felsorolásakor minden esetben a kéziraton feltüntetett, Dávid Gyula által megadott cím szerepel, ha a cím eltér a kiadási címtől – például: *Darab brácsára zongorakísérettel*, kiadás: Pezzo –, akkor azt a kottakiadásnál adom meg szögletes zárójelben. A mű címe után zárójelben a szövegíró, illetve színpadi kísérőzenék esetében a szövegíró és fordító nevét adtam meg. Ez után feltüntetem az apparátust, majd olyan többtétéles műveknél, melyek tételei alcímekkel vannak ellátva, azok címét kettőspont után adom meg (pl. *Három zenekari dal*). A Filmzenék esetében a cím után a film műfaját adtam meg.

A hangversenytermi bemutatók időpontjait az MTA BTK Zenetudományi Intézetben összeállított 20. századi budapesti hangversenyek cédulakatalógusa alapján adtam meg. Ahol bemutatóra nincs adat, ott a Breuer műjegyzék adatait jelzem szögletes zárójelben [B. J.:]. Breuer műjegyzékének bemutatókra vonatkozó adatait valószínűleg Dávid Gyula adta meg emlékezetből, ezért több mű esetében a cédulakatalógusban található adatok nem egyeznek meg a Breuer műjegyzékben levőkkel. Ahol a cédulakatalógusban található adatok nem egyeznek Breuer adataival, ott a megjegyzésnél (Megj.:) megadjuk Breuer adatát is [B. J.:]. Több mű esetében előfordul, hogy a bemutató a Magyar Rádióban (MR) volt, azaz megelőzte a hangversenytermet. Ebben az esetben, ha van adat, mindkettőt megadjuk. A Rádióban található felvételek borítójára azonban mindig a felvétel időpontját írták rá, s ez nem minden esetben egyezik meg a bemutató időpontjával, sőt sokszor nem is tudjuk, mikor volt a bemutató. Ezért a hangfelvételek pontban felsoroljuk valamennyi, a Magyar Rádióban fellelhető kompozíció felvételének időpontját (Hf=MR). Ez az adat egyben informál arról is, hogy mely művekről őriz a Magyar Rádió hangtára hangfelvételt.

A használati zenéknek négy típusát különböztethetjük meg: 1. Balettzene 2. Színházi kísérőzenék – ezen belül értjük a Rádió által felvett, alapvetően színházi előadásokhoz írt kísérőzenéket is –, 3. Rádiójátékok, 4. Filmzenék. A Rádióban elhangzott kísérőzenék és rádiójátékok bemutatási időpontját az interneten található Rádió-lexikonból (<http://radiojatek.elte.hu/index.php?title=Kezd%C5%91lap>) és a Magyar Rádióban elérhető számítógépes adatbázisból vettem át. A kísérőzenék közül is számos megtalálható a Magyar Rádióban, ezeket is a hangfelvételeknél adtam meg (Hf=MR). A színházban bemutatott

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

kísérőzenék bemutatóira vonatkozó adatokat az Országos Széchényi Könyvtár Színháztörténeti Tárban található magyar nyelvű szövegek könyvek cédulakatalógusa alapján közlöm.

Rövidítések: A=ajánlás, ÁHZ=Magyar Állami Hangversenyzenekar, B=bemutató, [B. J.]=Breuer János műjegyzékéből vett bemutató adat, Bp.=Budapest, EMB=Editio Musica Budapest, é. n.=évszám nélkül, ford.=fordító, Hf=Kiadott hangfelvétel, K=kottakiadás, MÁNE=Magyar Állami Népi Együttes, Megj.=Megjegyzések, MR=Magyar Rádió, MRKT=Magyar Rádió Kottatára, MRNZ=Magyar Rádió Népi Zenekara, MRTV Énekkar=Magyar Rádió és Televízió Énekkara, MRTV Gyermekkar=Magyar Rádió és Televízió Gyermekkar, MRTV Zenekar=Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara, Ms=kézirat, OSZK=Országos Széchényi Könyvtár, R=rendező, RE=rádióban elhangzott, (vez.)=vezényelt.

Zenekari művek

GYÁSZÉNEK/OKTÓBERI ÉNEK. „A vértanúk emlékére”. Szimfonikus zenekarra. **Ms:** Bp., 1945. X. 6.

[I.] SZIMFÓNIA. **Ms:** Bp., 1948. IV. 2. **B:** Városi Színház, 1950. IV. 27., Fővárosi Zenekar, Ferencsik János (vez.). **Hf=MR:** é. n., MRTV Zenekar, Polgár Tibor (vez.). **Megj.:** [B. J.: 1948, Székesfővárosi Zenekar, Somogyi László (vez.)].

SZÍNHÁZI ZENE. Kamarazenekarra. **A:** Hidas Frigyesnek. **Ms:** Bp., 1956. II. 16. **B:** [B. J.: Magyar Rádió, 1957, MRTV Zenekar, Hidas Frigyes (vez.)]. **K:** Zeneműkiadó, 1963 (Kispartitúrák 130). **Hf=MR:** 1957. V. 2., MRTV Zenekar, Hidas Frigyes (vez.).

II. SZIMFÓNIA. **A:** Ferencsik Jánosnak. **Ms:** Bp., 1958. III. 11. **B:** [B. J.: 1958, ÁHZ, Ferencsik János (vez.)] **K:** Zeneműkiadó, 1960. **Hf=MR:** 1958. VIII. 5., MRTV Zenekar, Dávid Gyula (vez.).

III. SZIMFÓNIA. „Felszabadulásunk 15. évfordulójára”. **Ms:** Bp., 1960. III. 13. **B:** Zeneakadémia, 1961. I. 9., ÁHZ, Lehel György (vez.) **K:** EMB, 1973. **Hf=MR:** 1960. III. 24., MRTV Zenekar, Lehel György (vez.).

SZINFONIETTA KAMARAZENEKARRA. **A:** Lislnak 1960 Karácsonyra. **Ms:** é. n. **B:** Zeneakadémia, 1962. IV. 19., Magyar Kamarazenekar. **K:** [Sinfonietta] EMB, 1964 (Kispartitúrák 158.). **Hf:** Hungaroton, SLPX 12452, 1983. **Hf=MR:** 1963. II. 08., MRTV Zenekar, Hidas Frigyes (vez.).

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

SÁNTA SCHERZO. Szimfonikus zenekarra. **Ms:** Bp., 1962. XII. 14. **Hf=MR:** 1963. II. 6.,
MRTV Zenekar, Breitner Tamás (vez.).

KODÁLY-KÖSZÖNTŐ. IX. VARIÁCIÓ. Szimfonikus zenekarra. **Ms:** elveszett. **K:** EMB, 1964.

NYITÁNY. Szimfonikus zenekarra. **Ms:** 1965. XII. 28. **K:** EMB [zenekari kölcsönanyag],
1965. **Hf=MR:** 1966. III. 28., ÁHZ, Lehel György (vez.).

IV. SZIMFÓNIA. „Buda felszabadulásának 25. évfordulójára.” **Ms:** 1970. **B:** Zeneakadémia,
1971. X. 14., ÁHZ, Németh Gyula (vez.). **K:** EMB, 1975. **Hf:** Qualiton, SLPX 11411, 1972;
Hf=MR: 1970. IV. 3., MRTV Zenekar, Breitner Tamás (vez.).

ÜNNEPI ELŐJÁTÉK. „Budapest centenáriuma.” **Ms:** Xerox másolat: Bp., 1972. X. 6. **B:**
Zeneakadémia, 1972. X. 25., ÁHZ, Ferencsik János (vez.). **K:** EMB, 1973. **Hf:** Hungaroton,
SLPX 11699, 1973.

SZABADSÁG ÚTJÁN. Szimfonikus zenekarra. **Ms:** [MR KT, szólamok: é. n.].

Versenyművek

BRÁCSAVERSENY. **Ms:** Zongorakivonat: Bp., 1950. XI. 26., partitúra: Bp., 1950. XII. 11. **K:**
Zeneműkiadó, 1950. **B:** Erkel Színház, 1951. I. 19., Székesfővárosi Zenekar, Lukács Pál
(brácsa), Ferencsik János (vez.). **Hf:** Hungaroton, SLPX 12452/a, 1983; Hungaroton, HCD
31989, 2001. **Hf=MR:** 1961., ÁHZ, Lukács Pál (brácsa), Ferencsik János (vez.). **Megj.:** A
hagyatékban található két zongorakivonat egyikének harmadik tétele Kohl János másoló
kéziratóban maradt fenn.

CONCERTO GROSSO. Brácsára és vonószzenekarra. **Ms:** 1963. **B:** Zeneakadémia, 1963. IV.
12., MRTV Zenekar, Fejér György (vez.), Lukács Pál (brácsa). **K:** EMB, 1963. **Hf=MR:**
1963. IV. 27., MRTV Zenekar, Lukács Pál (brácsa), Fejér György (vez.).

CONCERTO PER VIOLINO E ORCHESTRA/HEGEDŰVERSENY. **A:** Kovács Dénesnek. **Ms:**
Partitúra: 1965. VII. 12., zongorakivonat: 1964., 1965. VI. 23. **B:** Zeneakadémia, 1966. X.

10., Filharmóniai Társaság Zenekara, Lukács Ervin (vez.), Kovács Dénes (hegedű). **K:** Zongorakivonat: Zeneműkiadó, 1968. **Hf:** Hungaroton, SLPX 12452/b, 1983. **Hf=MR:** 1967. II. 08., MRTV Zenekar, Kovács Dénes (hegedű), Lehel György (vez.).

CONCERTO PER CORNO E ORCHESTRA. A: Tarjáni Ferencnek. **Ms:** Zongorakivonat: é. n. [MR KT, zongorakivonat: Bp., 1970. IX. 29.], partitúra: Bp., 1970. XI. 5. **K:** EMB, 1975. **B:** 1971. IX. 29., MRTV Zenekar, Tarjáni Ferenc, Lehel György (vez.). **Hf:** Hungaroton, SLPX 11699, 1973. **Hf=MR:** 1971. III. 26., MRTV Zenekar, Tarjáni Ferenc (kürt), Lehel György (vez.).

Kamarazene

[I.] FÚVÓSÖTÖS. A: A „Budapesti Fúvósötösnek”. **Ms:** Vázlatok [1949]. **B:** [B. J.: 1949, Budapesti Fúvósötös], **K:** Zeneműkiadó, 1955. **Hf=MR:** 1959. IV. 16., Budapesti Fúvósötös.

SZONÁTA FUVOLÁRA ÉS ZONGORÁRA. A: Jeney Zoltánnak. **Ms:** Sárospatak, 1954. VI. 30. **K:** Zeneműkiadó, 1954. **B:** [B. J.: MR, 1954, Jeney Zoltán, Dénes Erzsébet]. **Hf:** HLP SZK 3505, Jeney Zoltán, Schneider Hédy, 195[?]; **Hf=MR:** 1957. VII. 10., Jeney Zoltán (fuvola), Schneider Hédy (zongora).

II. FÚVÓSÖTÖS. „SZERENÁD”. Ms: Elveszett [1955]. **B:** [B.J.: 1955, Budapesti Fúvósötös], **K:** London, Mills, 1955. **Hf=MR:** 1955. V. 16., Budapesti Fúvósötös.

VÁZLATOK FÚVÓSHÁRMASRA. Oboára, klarinéra és fagottra. Ms: Bp., 1958. XII. 30. **B:** [B. J.: MR, 1947, Jeney Zoltán, Szeszler Tibor, Hara László]. **Megj.:** A mű valószínűleg megegyezik a Breuer műjegyzékében ugyanezen címmel feltüntetett 1947-es kompozícióval, mely állítása szerint elveszett.

TANULMÁNY FÚVÓSHÁRMASRA. Oboára, klarinéra és fagottra. Ms: Bp., 1959. III. 26.

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

[I.] VONÓSNÉGYES. A: Kodály Zoltánnak 80. születésnapjára. **Ms:** Bp., 1962. II. 27. **B:** [B. J.: MR, 1963., Tátrai Vonósnégys]. **K:** Zeneműkiadó, 1962. **Hf:** Qualiton, LPX 1227, 1964, **Hf=MR:** 1962. VII. 5., Tátrai Vonósnégys.

PRELUDIUM FUVOLÁRA ZONGORAKÍSÉRETTEL. Ms: Bp., 1964. XI. 29. **B:** [B. J.: 1965, MR, Jeney Zoltán, Freymann Magda]. **K:** [Preludio per flauto e pianoforte] Zeneműkiadó, 1965. **Hf=MR:** 1967. V. 17., Pröhle Henrik (fuvola), Almásy László (zongora).

III. FÚVÓSÖTÖS. Fuvolára, oboára, klarinétra, kürtre és fagottra. **A:** A Magyar Fúvósötösnek. **Ms:** Bp., 1964. XII. 24. **B:** [B. J.: MR, 1964, Magyar Fúvósötös]; Országos Filharmónia Kamaraterme, 1966. XI. 28., Magyar Fúvósötös. **K:** Zeneműkiadó, 1964. **Hf=MR:** 1964. V. 6., Magyar Fúvósötös.

SZONÁTA HEGEDŰRE ÉS ZONGORÁRA. A: Kovács Dénesnek és Szűcs Lórántnak. **Ms:** 1968. I. 27. **Hf:** Qualiton, SLPX 11411/a, 1972., **Hf=MR:** 1968. VI. 11., Kovács Dénes (hegedű), Szűcs Lóránt (zongora).

MINIATÚRÓK. Hat rézfúvóra (három B-trombita, két harsona, tuba). **Ms:** Bp., 1968. IV. 6. **K:** EMB, 1971. **Hf=MR:** 1969. X. 2., Magyar Néphadsereg Zenész Tiszthelyettes képző Szakközépiskolájának rézfúvós szextettje.

IV. FÚVÓSÖTÖS. A: A „Magyar Fúvósötösnek”. **Ms:** OSZK Zeneműtár, Bp., 1968. VIII. 7. [Ms. mus. 6391] **B:** Zeneakadémia (Kisterem), 1970. X. 10., Magyar Fúvósötös. **K:** [Quintetto a fiati no. 4] EMB, 1971. **Hf=MR:** 1969. V. 19., Magyar Fúvósötös. **Megj:** A nyomtatott kotta elején [EMB, 1971] megtalálható az előadás időpontja, mely nem egyezik meg a cédulakatalógusban található időponttal: MR, 1969. VIII. 4., Magyar Fúvósötös.

SZONATINA BRÁCSÁRA ÉS ZONGORÁRA. A: „Az ötven éves Lukács Pálnak.” **Ms:** Elvesztett [1971]. **B:** Zeneakadémia, 1971. XII. 7., Rados Ferenc (zongora), Lukács Pál (brácsa). **K:** [Sonatina per viola e pianoforte] EMB, 1971. **Hf=MR:** 1971. I. 4., Lukács Pál (brácsa), Rados Ferenc (zongora).

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

ZONGORATRIÓ. Hegedűre, csellóra és zongorára. **Ms:** Bp., 1972. I. 23. **Hf=MR:** 1972. VI. 7., Wehner Tibor (zongora), Pallagi János (hegedű), Banda Ede (gordonka).

II. VONÓSNÉGYES. A: A Tátrai Vonósnégyesnek. **Ms:** Bp., 1973. VI. 9. **B=RE:** 1974. VIII. 16., Tátrai Vonósnégyes. **K:** EMB, 1976. **Hf=MR:** 1974. VIII. 16., Tátrai Vonósnégyes.

DARAB BRÁCSÁRA ZONGORAKÍSÉRETTEL. **Ms:** Bp., 1974. IX. 9. **K:** [Pezzo per viola con pianoforte accompagnato] EMB, 1975.

III. VONÓSNÉGYES. [Op. posth.] **Ms:** 1975–76. **Hf=MR:** 1983. XII. 19., Kodály Vonósnégyes. **Megj.:** A kéziratban a következő bejegyzés található: „N.B. A harmadik tétel dinamikai jelei és kötőívei a II. ütemtől, valamint az utolsó 28 ütem Farkas Ferenc kiegészítése. 1982. május.”

Szólóhangszeres kompozíciók

KÉT DIALÓGUS. Zongorára. **Ms:** 1943. IV. 1–6. **Megj.:** Az MR KT-ban másolatban megtalálható.

SZONÁTA ZONGORÁRA. **A:** Schneider Hédy. **Ms:** Sárospatak–Bp., 1955. VII-VIII. **B:** [B. J.: 1956, Schneider Hédy]. **K:** EMB, 1957. **Hf=MR:** 1955. IX. 29., Schneider Hédy (zongora).

SZONÁTA SZÓLÓHEGEDŰRE. **Ms:** Bp., 1971. IV. 28. **Hf=MR:** 1997. I. 7., Kovács Dénes (hegedű).

VÁZLATOK. Zongorára. **Ms:** 1958. **Megj.:** Az MR KT-ban másolatban megtalálható.

Vokális művek

Hangszer vagy zenekar-kíséretes dalok

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

HÁROM BERZSENYI-DAL. Mezzoszoprán hangra zongorakísérettel: Az esthajnalhoz, A reggel, Az örömhez. **Ms:** Bp., 1939. **B:** [B. J.: 1940, MR, Littassy György].

HÁROM ZENEKARI DAL Ady Endre és József Attila verseire, énekhangra zenekari kísérettel. 1. Sappho szerelmes éneke (Ady Endre), 2. Névnapi dicséret (József Attila), 3. Mellékdal az Ódából (József Attila). **Ms:** Szólamok: 1946, ének-zongorakivonat: [1946]. **B:** Zeneakadémia, 1956. IV. 18., ÁHZ, Sándor Judit (szoprán), Rozsnyai Zoltán (vez.). **Hf=MR:** é. n., Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének Zenekara, Sándor Judit (szoprán), Gergely Pál (vez.). **Megj.:** [B. J.: MR, 1951, Néphadsereg Művészegyüttes Zenekara, Sándor Judit, Gergely Pál (vez.)].

KÉT SZERELMES ÉNEK (=HÁROM ZENEKARI DAL 1, 2) Ady Endre és József Attila versére. 1. Sappho szerelmes éneke (Ady Endre), 2. Névnapi dicséret (József Attila). **Ms:** Ének-zongorakivonatok: 1. Bp., 1946. II. 27., 2. Bp., 1946. VI. 17.

GYERE HOZZÁM VACSORÁRA. Duett szopránra és baritonra szimfonikus zenekar kísérettel. **Ms:** Bp., 1950. VI. 26.

ÖT CSOKONAI-DAL. Mezzoszopránra és kamarazenekarra: 1. Első szerelemérzés, 2. A magánossághoz, 3. A rózsabimbóhoz, 4. Tartózkodó kérelem, 5. Az estvéhez. **Ms:** Zongorakivonat: 1949–55, partitúra: Bp., 1955. XII. 22. **B:** [B. J.: 1956, MR, MRTV Zenekar, Sándor Judit (szoprán), Hidas Frigyes (vez.)]. **K:** Zeneműkiadó, 1959. **Hf=MR:** é. n., MRTV Zenekar, Sándor Judit (szoprán), Hidas Frigyes (vez.).

ÁPRILIS 4. (Benjámín László). Énekhangra és zongorára. **Ms:** Bp., 1952. II. 1.

TAVASZI NÓTA (Weöres Sándor). Énekhangra és zongorára. **Ms:** Bp., 1953. I. 26.

AZ ÉN RÓZSÁM (Gerencsér Jenő). Énekhangra és zongorára. **Ms:** é. n. [1953].

EGY PANNÓNIAI MANDULAFÁCSKÁHOZ [=LAKJATOK VÍGAN: I.] (Janus Pannonius – Weöres Sándor). Tenor hangra zongorakísérettel. **Ms:** Bp., 1956. V. 5.

LAKJATOK VÍGAN... LÍRAI DALOK XV-XVII. SZÁZADBELI KÖLTŐK VERSEIRE TENOR HANGRA ÉS ZENEKARRA. I. Egy dunántúli mandula-fáról (Janus Pannonius – Weöres Sándor), II. Borivóknak való (Balassi Bálint), III. Az rigónak ő szólása (ismeretlen szerző), IV. Lakjatok vígan (ismeretlen szerző a XVII. századból). **A:** A kéziratban leragasztva: „Lislnek, bánatban és örömben egyformán társamnak.” **Ms:** zongorakivonat és partitúra: Bp. – Sárospatak, 1956. VII. 30. **K:** Zeneműkiadó, 1959 (ének–zongorakivonat). **B:** [B. J.: MR, 1956, MRTV Zenekar, Kapossy Andor (tenor), Somogyi László (vez.)]. **Hf=MR:** 1967. I. 4., MRTV Zenekar, Palcsó Sándor (tenor), Breitner Tamás (vez.).

MIKOR A RÓZSÁK NYÍLNI KEZDTEK. Vas István versére, tenor hangra fuvola és brácsa kísérettel. **Ms:** Bp., 1963. IX. 9.

A RÓZSALÁNGOLÁS (Vas István). Kamarazene női hangra, fuvolára és mélyhegedűre: 1. A rózsalángolás, 2. Mikor a rózsák nyílni kezdtek, 3. Idegen virág. **A:** Lislnek. **Ms:** Elveszett [Bp., 1966. XI. 27.]. **K:** Zeneműkiadó, 1969. **Hf=MR:** 1967. III. 17., Sziklay Erika (szoprán), Lajos Attila (fuvola), Lukács Pál (mélyhegedű).

IFJÚMUNKÁS INDULÓ (Raics István). Énekhangra és zongorára. **Ms:** é. n.

Kíséret nélküli dalok

WEÖRES DUETTEK. Két női hangra: Őszi ködben; Túl, túl, messze túl; Szállni, szállni... **Ms:** Bp., 1956. III. 8.

ANYÁK NAPJÁN (Jankovich Ferenc). Egyszólamú ének. **Ms:** 1958.

DAL A VÖRÖS ZÁSZLÓRÓL (Devecseri Gábor). Egyszólamú ének. **Ms:** 1963.

A capella kórusok

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

NÉVNAPI DICSERET (Görög Péter). Vegyeskarra. **A:** Major Tamás névnapjára. **Ms:** Bp., 1948. XI. 9. **Megj.:** A kéziratban: „Major Tamásnak. A Nemzeti Színház kórusára írta Dávid Gyula. Bp., 1948. nov. 9. reggel 10.”

ÚJ MAGYAROKNAK – HÁROM A CAPELLA VEGYESKAR JÓZSEF ATTILA VERSEIRE. 1. Füst, 2. A favágó, 3. Egyszerű ez. **Ms:** Elveszett [1957]. **B:** [B. J.: MR, 1957, MRTV Énekkar, Vásárhelyi Zoltán (vez.)]. **K:** Zeneműkiadó, 1960. **Hf=MR:** 1958. XII. 23., MRTV Énekkar, Vásárhelyi Zoltán (vez.).

FAVÁGÓ (József Attila), [=ÚJ MAGYAROKNAK: 2.] . Vegyeskarra. **Ms:** Bp., 1957. X. 3.

TAVASZI SZERETŐK VERSE – RADNÓTI MIKLÓS KÖLTEMÉNYÉRE. A capella vegyeskarra. **Ms:** 1959. **B:** [B. J.: 1958, Egyetemi vegyeskar, Baross Gábor (vez.)]. **K:** Zeneműkiadó, 1960. **Hf=MR:** 1959. IX. 16., MRTV Énekkar, Vajda Cecília (vez.).

ÖT [A CAPELLA] EGYNEMŰKÓRUS JÓZSEF ATTILA VERSEIRE. 1. Bevezető, 2. Perc, 3. Tedd a kezed, 4. Dudoló, 5. Gyöngy, **Ms:** Bp., 1959. X. 1. **A:** Lislnek. **B:** [B. J.: Bp., MRTV Énekkar, Vajda Cecília (vez.)]. **K:** Zeneműkiadó, 1959. **Hf:** [Felvétel a második műről:] 2. Perc: Hungaroton, SLPX 12113, 1979. **Hf=MR:** 1959. XII. 21., MR Női Kara, Vajda Cecília (vez.).

ARANY LACINAK (Petőfi Sándor). A capella egyneműkarra. **Ms:** Bp., 1961. I. 28. **B:** [B. J.: MR, 1961, Andor Ilona gyermekkara.] **Megj.:** Eredetileg gyermek vagy női karra.

GYÁSZÉNEK (Raics István). Férfikarra. **Ms:** Bp., 1963. VII. 24. **K:** Zeneműkiadó, 1965.

VÁLTOZÁSOK. Négy madrigál a capella vegyeskarra Raics István verseire: 1. Fanyar-édes, 2. Cikádák, 3. Diószüret, 4. Nyom és emlék. **A:** Vásárhelyi Zoltánnak. **Ms:** Elveszett [1964. XI. 31.]. **B:** [B. J.: MR, 1965, MRTV Énekkar, Vásárhelyi Zoltán (vez.)]. **K:** Zeneműkiadó, 1966. **Hf=MR:** 1965. I. 08., MRTV Énekkar, Vásárhelyi Zoltán (vez.).

LIRAI HIMNUS A „PINYŐ”-HÖZ (Csongrádi Károly). A capella férfikarra. **Ms:** Bp., 1965. VII. 28. **Megj.:** A „Pinyő”: borkóstoló a Királyhágó téren.

KÖSZÖNTŐ (Raics István). Vegyeskarra. „A Rádióénekkar 20. évfordulójára”. **Ms:** Bp., 1970. IV. 21. **Hf=MR:** 1971. I. 5., MRTV Énekkar, Sapszon Ferenc (vez.).

MÁJUSI DAL (Vlagyimir Vlagyimirovics Majakovszkij). A capella férfikarra. **Ms:** Elveszett.

Hangszer vagy zenekar-kíséretes kórusok, kantáták

ÁPRILIS 4. – MENETDAL (Tóth Sándor). Egyneműkarra és szimfonikus zenekarra. **Ms:** partitúra és zongorakivonat: Bp., 1950. IV. 4.

MINT A NAPFÉNY (Benjámín László). Egyneműkarra és zongorára. **Ms:** 1950. X. 25.

RENDŐRDAL (Romhányi József). Egyszólamú énekkarra és szimfonikus zenekarra. **Ms:** Bp., 1952. IV. 20.

HÁROM KOREAI DAL. Vegyeskarra és szimfonikus zenekarra. **Ms:** Partitúra: Bp., 1952. VII.

KATONADAL/ŐRSÉGEN (Tóth Sándor). Vegyeskarra és két trombitával kiegészített népi zenekarra. **Ms:** Partitúra és zongorakivonat: Bp., 1952. VIII. 13.

BÉKEKÖLCSÖN CSASZTUSKA. Szöveg nélküli egyszólamú kórusra és zongorára. **Ms:** 1952.

KOREAI NÉPDALOK. Vegyeskarra és szimfonikus zenekarra: 1. [cím nélkül], 2. Dal a szántásról, 3. A jó termés dala. **Ms:** 1953. IX.

KATONA NÓTA (Devecseri Gábor). Egyszólamú énekkarra és zongorára. **Ms:** 1953.

DAL (Gál Zsuzsa). Egyszólamú énekkarra és szimfonikus zenekarra. **Ms:** Bp., 1958. V. 13. **Hf=MR:** 1964. I. 11., MRTV Zenekar és Énekkar, Németh Gyula (vez.).

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

DOB ÉS TÁNC (Weöres Sándor). Vegyeskarra és tíz ütőhangszerre. **A:** Vajda Cecéliának. **Ms:** 1961. **B:** [B. J.: 1961, MR, MRTV Énekkar, Vajda Cecília (vez.)]. **K:** EMB, 1964. **Hf=MR:** 1961. XI. 22., MRTV Énekkar, ütőhangszerek: Petz Ferenc, Göröncsér Márton, Milkovits György, Vajda Cecília (vez.).

ÚTTÖRŐ CSÚFOLÓ. Szimfonikus zenekarra és gyermekkarra. **Ms:** [MR KT, szólamok: 1962. X. 24.].

FELHŐTLEN ÉG – ÉNEK ARRÓL, AKI MEGTANULT REPÜLNI (Raics István). Kantáta tenorszólóra, vegyeskarra és szimfonikus zenekarra: I. Felhőtlen ég, II. Megtorpant vágy, III. Új tenger tárul. **Ms:** partitúra és zongorakivonat: 1964. **B:** Zeneakadémia, 1965. II. 22., ÁHZ, Forrai Miklós (vez.), Budapesti Kórus (Forrai Miklós karig.), Andor Ilona Leánykórusa (Andor Ilona karig.), Udvardy Tibor (tenor). **Hf=MR:** 1964. VIII. 13-14., MRTV Zenekar és Énekkar, Réti József (tenor), Hidas Frigyes (vez.). **Megj.:** [B. J.: MR, 1964., MRTV Zenekar és Énekkar, Réti József (tenor), Hidas Frigyes (vez.)]. A partitúrában a harmadik tétel címe: Új tenger tárul (eredetileg itt is Útra készen címmel, ceruzával kijavítva), a zongorakivonatban: Útra készen.

ÉGŐ SZAVAKKAL (Raics István). Kantáta vegyeskarra és szimfonikus zenekarra. **Ms:** Bp., 1969. IV. 10. **Hf=MR:** 1969. V. 31., MRTV Zenekar és Énekkar, Lehel György (vez.).

RÓLAD ÁLMODUNK, HAZÁNK (Gál Zsuzsa). Gyermekkarra zongorakísérettel. **Ms:** Elveszett. **Hf=MR:** 1966. III. 7., MRTV Gyermekkar, Botka Valéria (vez.), Raics István (zongora), Várszegi Éva (szóló).

GYÓZ A SZEGÉNY EMBER. (Weöres Sándor). Kantáta három tételben vegyeskarra, szoprán, tenor, basszus szólóra és szimfonikus zenekarra. **Ms:** hiányos, é. n. **Megj.:** A töredék végén: „attaca no. 2. Tavaszi nóta”.

[**NÉGY EGYNEMŰKAR**]. Egyszólamú énekkarra és zenekarra: 1. Csapajev dala, 2. Te tengerész, 3. Lovas induló, 4. Bátran lépjétek. **Ms:** MR KT, partitúra: kézirat, szólamok: é. n. **Megj.:** Az MR KT-ban egy mappában, melynek címe: Szovjet mozgalmi.

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

OKTÓBERHEZ (Tóth Sándor). Egyneműkarra és zongorára. **A:** Vásárhelyi Zoltánnak. **Ms:** Elveszett, nyomtatvány a hagyatékban.

Indulók

HONVÉD DÍSZINDULÓ. „Április 4-re”. Fúvószenekarra. **A:** Helényi Gyula őrnagy bajtársnak. **Ms:** Partitúra és zongorakivonat: Bp., 1951. III. 15.

DÍSZINDULÓ A FELSZABADULÁS ÜNNEPÉRE [=HONVÉD DÍSZINDULÓ]. Ms: Zongorakivonat: Bp., 1951. III. 15.

INDULÓ. Szólóhangszerre és zongorára. **Ms:** 1953.

Népdalfeldolgozások

NÉGY NEGYVENNYOLCAS DAL [=HÁROM NEGYVENNYOLCAS DAL: 1, 2, 3]. Énekhangra és szimfonikus zenekarra: 1. Kecskemét is kiállítja, 2. Ezernyolcszáz negyvennyolcban, 3. Garibaldi csárdás kiskalapja, 4. Most szép lenni katonának. **Ms:** [1954. VII. 25.].

ÖT FELVIDÉKI NÓTA. Énekhangra és népi zenekarra: 1. Sokszor mondtam jaj, jaj, jaj...2. Szőlőhegyen keresztül, 3. Körtéfa, 4. Kicsiny a hordócska, 5. Babot vittem a malomba. **Ms:** Bp., 1955. XI.

SZÉKELY ÉS CSÁNGÓ NÉPDALOK. Népi zenekarra és női hangra: 1. Egy kicsi madárka, 2. Kit virágot rózsám adott, 3. Hegyen völgyön járogatok vala, 4. Erdő nincsen zöld ág nélkül, 5. Egy asszonynak vala három leánya, 6. Virágos kenderem, 7. Vettem majoránát, 8. Elvettem kenderkémet, 9. Vékony cérna, kemény mag, 10. Fejér retek, fekete. **Ms:** 1955. XI. 9. **Hf=MR:** [6.] Virágos kenderem, [4.] Erdő nincsen zöld ág nélkül: 1955. IV. 16., Lakatos Sándor és Zenekara, Kersics Anka (ének); [3.] Hegyen völgyön járogattam, [7.] Vettem majoránát, [8.] Elvettem kenderkémet: 1955. II. 25., Kersics Anka (ének), Lakatos Sándor Népi Zenekara.

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

DUNÁNTÚLI NÉPDALOK. Énekhangra és cigányzenekarra: 1. Elejbe, elejbe... 2. Nagyon befűtta az utat a hó, 3. Rákóczi kocsmában, 4. Kis angyalom szöme szája, 5. Pej paripám réz patkója, 6. Hol jártál az éjjel cinege madár, 7. Teli kertem zsályával, 8. Feri bácsi elsétál most vígan a vásárra, 9. Zöld Ilona az ő ágját, 10. Varga Misi kis vakarcsa. **Ms:** 1962.

BÁTAI NÉPDALOK I. [=BÁTASZÉKI NÉPDALOK I.: 1, 2, 3]. Ms: Elveszett: 1. Érik, érik a cseresznye, 2. Esik eső, látom én azt, 3. Ej Budapest, Budapest.

BÁTASZÉKI NÉPDALOK. I.: 1. Érik, érik a cseresznye, 2. Esik eső látom én azt, 3. Ej Budapest, Budapest, **II.:** 1. Szeretlek szeretőmnek, 2. Van jó lovam, 3. A Szen[t] Mihály, a Szen[t] Mihály, **III.:** 1. Falu végén ég a fatűz, 2. Kinek van, kinek van, 3. Van már kisszék. **Ms:** MR KT, partitúra: kézirat és szólamok, é. n. **Hf=MR:** é. n., MÁNE Kamarakórusa, Kiss Lajos (karigazgató), MRNZ, Gaál Gabriella és Marczis Demeter (ének), Kozák Gábor József (vez.). **Megj.:** A kéziratban és a partitúrában eltérőek a III. rész alcímei. A partitúrában: lásd fent, a szólamokban: 1. Sétál a kubikos, 2. Sírnak, rínak a bárányok, 3. Ha Dunáról fúj a szél.

ERDÉLYI ÉS CSÁNGÓ NÉPDALOK. Férfihangra és két cimbalomra: 1. Erdő nincsen zöld ág nélkül. **Ms:** Énekhangra, zongorakísérettel: é. n., hiányos. **Megj.:** Lásd még a vázlatoknál: Erdélyi és csángó népdalok énekhangra, zongorakísérettel.

FALU VÉGÉN ÉG A FATŰZ [Népdalcsozor]. 1. Falu végén él a fatűz, 2. Kinek van karikagyűrűje, 3. Van már kis szék. **Ms:** Elveszett. **Hf=MR:** é. n., MRNZ, MÁNE Kamarakórusa, Kiss Lajos (karigazgató), Gaál Gabriella és Marczis Demeter (ének), Kozák Gábor József (vez.).

HÁROM NEGYVENNYOLCAS NÉPDAL [=NÉGY NEGYVENNYOLCAS DAL: 2, 3, 1]. Szimfonikus zenekarra és énekhangra: 1. Ezernyolcszáz negyvennyolcban, 2. Garibaldi csárdás kiskalapja, 3. Kecskemét is kiállítja. **Ms:** é. n.

KARÁDI DALOK. Népi zenekarra és énekhangra: I. Játéknóták, II. Virágénekek, III. Régi katonanóták, IV. Munkadalok, V. Tréfás nóták, VI. Dudanóta. **Ms:** é. n. **Megj.:** Az MR KT-ban a Három karádi játékdal címen szólamokban megtalálható mű valószínűleg a hagyaték szerinti Karádi dalok című mű első részének (I. Játéknóták) zenei anyagával azonos.

[KARÁDI] MENYECSKÉK. Népi zenekarra és énekhang(ok)ra. **Ms:** é. n.

KARÁDI NÉPDALCSOKOR. 1. Csokros csillag jár az égen, 2. Elesett a lúd a jégen, 3. A karádi falu végén, 4. Folt hátán folt, 5. Dudanóta. **Ms:** Elveszett. **Hf=MR:** MRNZ, Kersics Anka és Tekeres Sánor (ének), Járóka Sándor (vez.).

NÉPI MUZSIKA. Népi zenekarra. **Ms:** MR KT, szólamok: é. n.

SZENTMÁRTONI TÁNCOK. Népi zenekarra. **Ms:** é. n.

48-AS DALOK [=NÉGY NEGYVENNYOLCAS DAL: **1, 3, 4**]. Népi zenekarra és énekhangra: 1. [Kecskemét is kiállítja], 2. [Garibaldi csárdás kiskalapja], 3. [Most szép lenni katonának]. **Ms:** é. n.

Használati zene

Balettzene

BALLETZENE/NÁDASBAN (Lőrincz György). 1. Bevezetés, 2. Madár tánca, 3. Szitakötő tánca, 4. A tavirózsa tánca, 5. Gólyák repülése és tánca, 6. A szél tánca, 7. Össztánc. **Ms:** Zongoravázlat: é. n., zenekari partitúra: Szeged, 1948. XI. **B:** Koncertbemutató: Zeneakadémia, 1949. november, Postás Filharmónia Zenekara, Gergely Pál (vez.). Színpadi bemutató: Szeged, Szegedi Nemzeti Színház, 1961. IV. 09., Árkos Judit (koreográfus). **Hf=MR:** 1954. XI. 24., MRTV Zenekar, Kertész István (vez.). **Megj.:** Koncertbemutató: [B. J.: 1950., Postás Szimfonikus Zenekar, Gergely Pál (vez.)]. Színpadi bemutató: [B. J.: 1959., Állami Balettintézet vizsgálóadása, koreográfia: Lőrincz György, Kenessey Jenő (vez.)]. A színpadi bemutatóra vonatkozó adatokat az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet internetes adatbázisából vettük át: <http://www.szinhaziadattar.hu/index.php?lang=hu&db=oszmi.01.01&kf>).

Színházi kísérfőzenék

KARÁCSONYI TÁNCJÁTÉK. Szimfonikus zenekarra. **Ms:** 1940. **Megj.:** A partitúrán eredetileg „Megújulás” cím szerepelt. Az első oldalon ceruzás bejegyzés, mely valószínűleg a bemutatóra vonatkozik: 1940. XII. 12., Városi Színház

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA (Madách Imre). **Ms:** Hegedűre, fuvolára, csellóra, fagottra és ütőhangszerekre (kisdob, gong, vibrafon, harang): Bp., 1939. V.; partitúra zenekarra: 1960. VII. 12. **B:** Kassa, 1939. V. 4., Nemzeti Színház Kamaraszínháza, 1939. V. 14. **R:** Németh Antal. **Megj.:** Breuer szerint a bemutatóra 1938-ban, Kassán került sor, a Magyar Színháztörténet (1920-1949) kötetében a dátum 1939. május 4. Dávid valószínűleg rosszul emlékezett a dátumra. A darab 1960-ban felújításra került Major Tamás rendezésében. Szegeden (Szeged: Szabadtéri Színpad, 1960. VIII. 14.), illetve a Nemzeti Színházban is bemutatták (Nemzeti Színház, 1960. X. 14.).

NERO (Felkai Ferenc). Rabszolgalad. **Ms:** Bp., 1942. **B:** Madách Színház, 1942. I. 23. **R:** Pütkösti Andor. **Megj.:** A színműnek csak egy zenei betétje volt, a Rabszolgalad. Újságcikk és plakát a hagyatékban.

(VERSAILLESI RÖGTÖNZÉS ÉS) KÉPZELT BETEG (Molière, Csokonai Vitéz Mihály ford.). **Ms:** Bp., 1942. XI. 28., fűvösötös hárfa átirat: 1954. **B:** Madách Színház, 1942. XII. 4. **R:** Pütkösti Andor. **Megj.:** A kézirat kottapapírból készített borítóján a cím: Versaillesi rögtönzés és Képzelt beteg, mely felirat valószínűleg későbbi. A partitúra elején csak a Képzelt beteg felirat található, noha a Versaillesi rögtönzés is szerepel benne. Versaillesi rögtönzés címen évszám nélküli vázlatok is találhatóak a hagyatékban (lásd: Vázlatok, töredékek, tervezett kompozíciók, változatok).

KOTNYELESEK (Molière, Erdődy János ford.). **Ms:** Partitúra és zongorakivonat: 1943. **B:** Nemzeti Színház Kamaraszínháza, 1946. X. 17. **R:** Egri István.

2016

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

MONSIEUR DE POURCEAUGNAC (= Gömböc úr), (Molière, Mészöly Dezső ford.). **Ms:**

Töredék: 1943. **B:** Vidám Színház, 1950. I. 6., balett változat Pourceaugnac úr címen: Városi Színház, 1941. IV. 28. **R:** Gellért Endre. **Megj.:** Zenei anyaga sok helyen megegyezik a Gömböc úr kéziratával, lásd vázlatok.

AZ ÖZVEGY KARNYÓNÉ ÉS A KÉT SZELEBURDIAK (Csokonai Vitéz Mihály). **Ms:** 13 fúvósra: 1943. **B:** Katona József Színház, 1953. V. 22. **R:** Major Tamás. **Hf:** Hungaroton, HCD 14015, 2004. [A felvétel 1969-ben készült.] **Hf=MR:** (=CD felvétel) MR, 1969, MRTV Kamarazenekara, Simon Zoltán (vez.). **Megj.:** [B. J.: 1940., Városi Színház, (Ifjúsági Színház)].

BÁNK BÁN (Katona József, Déryné Színház-változat). **Ms:** Bp., 1945. IV., 1950. II. 10., **B:** Nemzeti Színház, 1962. X. 12. **R:** Major Tamás. **RE:** 1955. IV. 12. (18:40-20:00; 20:20-21:50), Kossuth Rádió. **Hf=MR:** 1955. III. 7.

CIVILIZATOR (Madách Imre). **Ms:** 1945. V.

A NŐK ISKOLÁJA (Molière, Heltai Jenő ford.). **Ms:** é. n. **B:** Bp., Nemzeti Színház, 1945. XII. 21.

ISTEN, CSÁSZÁR, PARASZT (Háy Gyula). **Ms:** 1945, hiányos. **B:** Nemzeti Színház, 1946. V. 10.

MEDVE ELÉ (Anton Pavlovics Csehov). **Ms:** 1945. **Megj.:** A kéziratban: „Muszorgszkij Boriszból [Godunov] hangszerelés.”

A HETVENKEDŐ KATONA (Titus Maccius Plautus, Devecseri Gábor ford.). **Ms:** Bp., 1946. IV. **B:** Nemzeti Színház Kamaraszínháza, 1946. IV. 14. **RE:** 1946. 10. 13. (18:20), Budapest I.

ANTONIUS ÉS CLEOPATRA (Shakespeare, Mészöly Dezső ford.). **Ms:** 1946. **B:** Nemzeti Színház, 1960. II. 17. **R:** Major Tamás.

ODYSSEUS ÉS NAUSIKAA (Devecseri Gábor). **Ms:** szólamanyag: 1946.

ANDROKLES ÉS AZ OROSZLÁN (George Bernard Shaw). **Ms:** Partitúra és zongorakivonat: 1947. IV.

VÍZKERESZT (William Shakespeare). A bolond dala, Románc. **Ms:** 1947. VIII. 2.

III. RICHARD (William Shakespeare, Vas István ford.). **Ms:** Bp., 1947. XII. **B:** Nemzeti Színház, 1947. XII. 13. **R:** Nádasdy Kálmán. **RE:** 1965. II. 7. (20:15), Kossuth Rádió. **Hf=MR:** 1960. III. 4.

DUDA GYURI (=Dandin György), (Molière átírás). **Ms:** Hiányos zongora-ének kivonat: 1947.

KÉNYESKEDŐK (Molière, Hevesi Sándor ford.). **Ms:** Bp., 1948. I. 17. **B:** Nemzeti Színház Kamaraszínháza, 1947. XII. 20. **R:** Egri István.

A MÉLA TEMPEFŐI (Csokonai Vitéz Mihály). **Ms:** Hiányos partitúra és szólamok: 1948, zongorakivonat és partitúra: 1954. **B:** Nemzeti Kamaraszínház Kísérleti Színpad, 1948. V. 1. **R:** Rátai Dénes. **RE:** 1965. VI. 6. (18:20), Petőfi Rádió. **Hf=MR:** 1955. I. 23.

DANDIN GYÖRGY (AVAGY A MEGCSÚFOLT FÉRJ) (Molière). **Ms:** Szólamanyag: 1948. **Megj.:** A partitúrából csak egy oldal maradt fenn, ezen kívül fuvola, klarinét, C trombita és fagott szólamanyag, mely nem Dávid Gyula kézírása.

KOCSONYA MIHÁLY HÁZASSÁGA (ismeretlen középkori szerző műve). **Ms:** 1948, hiányos (a többi Bartók János műve).

ANTIGONE (Szophoklész). **Ms:** 1949. V. 23.

AZ ÚRHATNÁM POLGÁR (Molière, Mészöly Dezső ford.). **Ms:** 1950 (1955). **B:** [B. J.: 1957, Nemzeti Színház], felújítás: Nemzeti Színház Kamaraszínháza, 1960. X. 28. **R:** Horvai István.

A SZABADSÁG ÚTJA (Zolnay Vilmos). **Ms:** é. n. **B:** 1950. XI. 9. (20:20) Kossuth Rádió **RE:** 1950. XI. 9. (20:20) Kossuth Rádió.

VOLPONE (Ben Jonson). **Ms:** 1953. **RE:** 1977. XII. 10. (18:45), Kossuth Rádió. **Megj.:** Egy 1963-as partitúra is található a hagyatékban, borítóján a következő szerepel: Rádióváltozat.

TŰVÉTEVŐK (Illyés Gyula). **Ms:** 1954., hiányos.

DÓZSA (Illyés Gyula). **Ms:** 1955. **B:** Nemzeti Színház, 1956. I. 20. **R:** Gellért Endre. **RE:** 1956. II. 28. (19:00), Kossuth Rádió. **Hf=MR:** 1956. II. 6.

MIRANDOLINA (Carlo Goldoni). **Ms:** 1956., hiányos.

AMPHITRYON (Heinrich von Kleist). **Ms:** 1957. III., hiányos.

VÉRNÁSZ (Federico Gracia Lorca, Illyés Gyula ford.). **Ms:** Vázlatok: 1957. **B:** Nemzeti Színház, 1957. IV. 19. **R:** Marton Endre.

LOTHARINGIA (Emőd Tamás). **Ms:** Partitúra és zongorakivonat: 1957 [OSZK: é. n., Ms. mus. 6194]. **Megj.:** A hagyatékban található kézirat, no. 1–4-ig van számozva, s a következő áll rajta: „A partitúra Gyulai Gál Jánosnál.” Az OSZK-ban található kézirat csak a nyitányt tartalmazza.

MANDRAGORA (Niccolo Macchiavelli, Ben Jonson alapján, Karinthy Ferenc és Somlyó György ford.). **Ms:** 1957. XII. 15. **B:** Katona József Színház, 1957. XII. 20. **R:** Major Tamás. **RE:** 1968. VII. 27. (19:35), Kossuth Rádió. **Hf=MR:** 1968. VII. 27.

TRISZTÁN (Illés Endre, Vas István). **Ms:** 1957. **R:** Gellért Endre. **RE:** 1957. X. 24. (20:25), Kossuth Rádió. **Hf=MR:** 1957. X. 3.

A RETTEGÉS BIRODALMA [A HARMADIK BIRODALOM]/ FÉLELEM ÉS NYOMORÚSÁG (Bertolt Brecht, Nemes Nagy Ágnes ford.). **Ms:** 1958. X. **B:** Nemzeti Színház, 1958. XI. 7. **R:** Major Tamás **Megj.:** A kéziraton: „hangfelvételre”.

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

LYUK AZ ÉLETRAJZON (Gádor Béla). **Ms:** 1958. **B:** Katona József Színház, 1959. XII. 19. **R:** Apáti Imre. **Hf=MR:** 1959. I. 17. **Megj.:** 1972-ben tévéjáték készült belőle Dávid Gyula zenéjével, lásd még: Filmzenék.

KÉT ÚR SZOLGÁJA (Carlo Goldoni, Révay József ford.). **Ms:** Zongorakivonat: [1958], hiányos. **B:** Nemzeti Színház, 1959. V. 15. **R:** Major Tamás.

CSODÁLATOS VARGÁNÉ (Garcia Lorca, Benke János és András László ford.). **Ms:** [1959], hiányos. **B:** A Nemzeti Színház vendégjátéka, Bartók Színpad, 1959. VI. 20. **R:** Vadász Ilona.

SOK HÚHÓ SEMMIÉRT (Shakespeare, Fodor József ford.). **Ms:** 1960. **B:** Nemzeti Színház, 1960. III. 9. **R:** Major Tamás. **RE:** 1960. XI. 3. (19:00), Kossuth Rádió.

ALKÉSZTISZ (Euripides). **Ms:** 1961. **R:** Cserés Miklós. **RE:** 1961. IX. 5. (20:25), Kossuth Rádió. **Hf=MR:** 1961. IV. 8.

EGY ÉJ AZ ARANYBOGÁRBAN (Mikszáth Kálmán–Benedek András). **Ms:** Zongorakivonat és partitúra: 1962. **R=B:** 1963. IV. 4. (20:10), Kossuth Rádió, MRTV Zenekar és női kar, Hidas Frigyes (vez.). **Hf=MR:** 1983. X. 23. MRTV Énekkar, Sapszon Ferenc (karigazgató), MRTV Zenekar, Hidas Frigyes (vez.). **Megj.:** A Rádióban található felvételen daljátéknak határozzák meg.

EMLÉKEZZ HARAGGAL (John Osborne, Ottlik Géza ford.). **Ms:** Töredékek. **B:** Ódry Színpad, 1960. IV. 24. **R:** Vadász Ilona.

FIGARO HÁZASSÁGA (Beaumarchais, Horváth Árpád ford.). **Ms:** Elveszett. **B:** Nemzeti Színház, 1945. IX. 16., Nemzeti Színház, 1950. X. 12. **R:** Major Tamás. **RE:** 1955. X. 17., (19:02) Kossuth Rádió. **Hf=MR:** 1955. X. 8.

MAGYAR ELEKTRA (Bornemissza Péter Szophoklés nyomán). **Ms:** Elveszett. **B:** Nemzeti Színház Kamaraszínháza, 1949. I. 22. **R:** Major Tamás.

DOI: 10.23714/mza.10008_Lendület_81001

OTHELLO (William Shakespeare, Mészöly Dezső ford.). **Ms:** Elveszett. **B:** Nemzeti Színház, 1954. V. 28. **R:** Nádasdy Kálmán, Major Tamás. **RE:** 1955. I. 4. (18:36), Kossuth Rádió. **Hf=MR:** 1954. IX. 26.

A KERTÉSZ KUTYÁJA (Lope de Vega, Gáspár Endre). **Ms:** Partitúra és zongorakivonat: 1954. **RE:** 1954. XI. 29. (20:20), Kossuth Rádió. **B:** Színházi változat: Madách Színház, 1949. IV. 22. **Hf=MR:** 1954. II. 20.

SZENT JOHANNA (George Bernard Shaw). **Ms:** Elveszett. **Megj.:** A darabról csak Breuer kismonográfiájából van tudomásunk. A darabot 1945-ben mutatták be a Nemzeti Színházban (<http://tbeck.beckground.hu/szinhaz/htm/39.htm>), ugyan nincs feltüntetve, de valószínűleg Dávid Gyula írta a kísérőzenét.

Rádiójátékok

FELSÜLT SZERELMESEK (William Shakespeare). **Ms:** 1948. **B:** 1948. IX. 8. (18:30-20:00) Budapest I. **RE:** 1948. IX. 8. (18:30-20:00) Budapest I.

SCAPIN FURFANGJAI (Molière). **Ms:** Bp., 1949. V. 27., (1955). **B=RE:** 1956. V. 3. (20:20), Kossuth Rádió. **Hf=MR:** 1955. V. 14.

BOLDOGSÁG (Pjotr Pavlenko). **Ms:** 1951. **B:** 1951. IV. 8. (20:20), Kossuth Rádió. **RE:** 1951. IV. 8. (20:20), Kossuth Rádió. **Megj.:** A partitúrán: „Rádióváltozat”.

BÁTOR KAPITÁNYOK. **Ms:** 1951.

EGY PÁR CIPŐ (Révay József). **Ms:** 1958. **Megj.:** A kézirat: „Rádiós kísérőzene”.

FEHÉR HAJÚ LÁNY. **Ms:** 1958. **R:** Járfás Tamás, Rácz György. **Megj.:** A darab valószínűleg az 1951-es, *A fehérhajú lány* népszerű kínai játékfilm alapján készült.

BOLONDOS ÁLLATTAN (Romhányi József). **Ms:** 1958. **RE:** 1958. V. 16. (20:51-21:20).

HAMLET (William Shakespeare, Arany János ford.). **Ms:** 1960. IV. **B:** Színházi változat: Nemzeti Színház, 1952. I. 27. **R:** Gellért Endre és Major Tamás. **RE:** 1960. V. 23. (18:50), Kossuth Rádió. **Hf=MR:** 1960. V. 20.

DANTON HALÁLA (Georg Büchner, Kosztolányi Dezső ford.). **Ms:** Elveszett. **Hf=MR:** 1956. VII. 6.

Filmzenék

DUNAPENTELE. Dokumentumfilm. **Ms:** 1951.

GAZDAG ARATÁS. Dokumentumfilm. **Ms:** 1952. **R:** Lakatos Vince.

MEDGYESSY. Dokumentumfilm. **Ms:** 1956. **R:** Basilides Ábris. **Megj.:** A film címe: Medgyessy Ferenc.

LYUK AZ ÉLETRAJZON (Gádor Béla). **Ms:** 1958. **R:** Nemere László. **Megj.:** Dávid Gyula 1958-ban színházi kísérőzenét írt a darabhoz, majd ebből 1972-ben tévéjáték készült.

Népitánc-kísérőzenék

SZABAD IFJÚSÁG DÉLUTÁNJA. Tánczene, szimfonikus zenekarra. **Ms:** Balatonfenyves, 1949. VII. 29.

TÁNCJÁTÉK I–V. Szimfonikus zenekarra. **Ms:** Bp., 1949. VIII. 9.

MAGYAR TÁJAK. Szimfonikus zenekarra. **Ms:** Bp., 1950. IV. 1.

TÁNCZENE. **Ms:** Zongorakivonat: [Sárospatak, 1950. VIII. 26.]. **B:** [B. J.: MR, 1950, MRTV Zenekar, Dávid Gyula (vez.)]. **K:** Zeneműkiadó, 1952. **Hf=MR:** 1954. VIII. 13., Járóka Sándor Népi Zenekara [Dani Rudolf hangszerelése].

BÉKÉSI TÁNCOK. Népi zenekarra. **Ms:** Bp., 1951. VII. 15.

CEPEDLI. Népi zenekarra. **Ms:** 1952.

DÉLUTÁN KETTESBEN. Népi zenekarra. **Ms:** Zongorakivonat: 1954; partitúra: Sárospatak, 1954. IX. 7. **Megj.:** A partitúrán: Pálfi Csaba koreográfiája.

FALUSI BÁL. Szimfonikus zenekarra. **Ms:** é. n.

Juvenáliák

TÉMA VARIÁCIÓKKAL. Vonósnégyesre. **Ms:** Bp., 1936. I.

SZVIT KÉT HEGEDŰRE [HÁROM DUÓ KÉT HEGEDŰRE címen is]. **Ms:** Bp., 1937. I.

VONÓSNÉGYES. **Ms:** Bp., 1938. VI.

SUIT[T]E. Kamarazenekarra. **Ms:** Bp., 1939. VII. **Megj:** A Dávid Gyula által elrendezett Vázlatok mappa anyagában is szerepel ez a mű. A kéziraton két t-vel írva, évszám nélkül.

HEGEDŰ-ZONGORA RONDÓ. **Ms:** é. n.

BRÁCSA-SZÓLÓSZONÁTA. **Ms:** Elveszett. **Megj.:** Dávid ezt a művet a Zeneakadémiai felvételi vizsgára írta.

Pedagógiai művek

JENEY ZOLTÁN: FUVOLA-ISKOLA. Dávid Gyula, Járdányi Pál, Szervánszky Endre műveinek felhasználásával. **K:** 1. kötet: Zeneműkiadó, 1952., 2. kötet: Zeneműkiadó, 1954., 3. kötet: Zeneműkiadó, 1959. **Megj.:** A kötetekben egy-két soros rövid darabok, gyakorlatok találhatóak, s ezek száma és sorrendje kiadásonként változott. Továbbá a 3. kötet Fuvolaetűdök középfokra címen is megjelent (EMB, 1959).

HARA LÁSZLÓ: FAGOTT-ISKOLA. Dávid Gyula, Maros Rudolf, Járdányi Pál, Székely Endre műveinek felhasználásával. **K:** 1. kötet: Zeneműkiadó, 1956. **Megj.:** Kiadásonként változott a művek sorrendje és száma, például az első kiadásban 23 Dávid Gyula által írt darab található, míg a második kiadásban mindössze 11.

Vázlatok, töredékek, tervezett kompozíciók, változatok

BERZSENYI ZENEKARI DALOK. Énekhangra zongorakíséréssel: Az örömhez, A reggel, Az esthajnalhoz. **Ms:** 1936, 1955.

SZIMFÓNIA. **Ms:** Zongorakivonat: 1947. XII. 3.

PRESTO. Zongorára. **Ms:** 1947. XII. 29.

BALLETZENE. **Ms:** Szeged, 1948. XI.

FÚVÓSÖTÖS. Vázlat. **Ms:** 1949.

GÖMBÖC ÚR (Molière). **Ms:** 1949, hiányos. **Megj.:** A kézirat elején zárójelben: töredékek, illetve egy megjegyzés: „Partitúra a Révai-utcában levő Vidám Színháznál (Békés I. igazgató) veszett el.”

SZONÁTA FUVOLÁRA ÉS ZONGORÁRA. Vázlatok. **A:** Jeney Zoltánnak. **Ms:** 1954.

FUVOLASZONÁTA. III. tétel vázlatai. **Ms:** 1954.

BERZSENYI DALOK. Jegyzetek. **Ms:** 1955.

AMOR APUD SEPULCHRUM (Hegedüs Géza). **Ms:** szöveggönyv: 1965; kottatöredék: é. n.
Megj.: Tervezett opera.

BRÁCSAVERSENY. Vázlatok. **Ms:** é. n.

ERDÉLYI ÉS CSÁNGÓ NÉPDALOK. Énekhangra zongorakísérettel: 1. Erdő nincsen zöld ág nélkül. **Ms:** é. n. **Megj.:** Ezen kívül a hagyatékban ceruzás vázlatok baritonra zongorakísérettel.

HEGEDŰ DARAB. Vázlat. **Ms:** é. n.

MÁJUSI KANTÁTA. Vázlattöredékek. **Ms:** é. n.

SONATINA. Zongorára. **Ms:** é. n.

VONÓS SZERENÁD VÁZLATOK. **Ms:** é. n.

ÉDES ÖRÖM. Énekhangra és zongorára. **Ms:** é. n.

CSODÁLATOS VARGÁNÉ. Énekhangra és zongorára. **Ms:** é. n.

VERSAILLESI RÖGTÖNZÉS (Molière). **Ms:** é. n.

REIHE-TÁBLÁZATOK, REIHE-VÁZLATOK. **Ms:** é. n. **Megj.:** A hagyatékban található egy 12 soros kottafüzet, illetve egy sima füzet melyben Reihe-táblázatok vannak. 12 soros külön lapokon (J. E. & Co.) Reihe-táblázatok, ebből 25 lap van. 17 lapos, 12 soros füzettöredék, melyben 8 Reihe-táblázat található. Külön lapon Notturmo feliratú Reihe-táblázatok, ezen kívül külön lapokon egy-egy soros Reihe-vázlatok.